

KARTA KURSU

Rok akademicki 2025/2026

Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe

Specjalność: -

Forma prowadzenia zajęć: Zdalne/MSTeams

Stopień: licencjat

Rok: I

Semestr: letni

Nazwa	Socjologia ogólna
Nazwa w j. ang.	General Sociology

Koordynator	dr hab. Mirosław Boruta Krakowski	Zespół dydaktyczny
		Instytut Socjologii, Filozofii i Kognitywistyki
Punktacja ECTS*	ECTS	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest zapoznanie słuchaczy z podstawowymi pojęciami, problemami i metodami badawczymi socjologii, a także wyposażenie ich w wiedzę i umiejętności niezbędne do stosowania perspektywy socjologicznej w oglądzie rzeczywistości społecznej i relacjach międzyludzkich. W ramach kursu omówione zostaną zagadnienia funkcjonowania człowieka w społeczeństwie, zróżnicowania społecznego oraz zmian społeczno-kulturowych. W toku kursu zostanie również zwrócona uwaga na kwestie związane ze społeczeństwem współczesnym i jego najważniejszymi problemami, jak również z właściwymi socjologii metodami ich analizy. W efekcie kurs poszerza umiejętności społeczne studentów, pomaga w zrozumieniu podstawowych zasad funkcjonowania w społeczeństwie, zrozumienia wielu aspektów złożoności świata ponowoczesnego oraz pomaga w obiektywnej jego ocenie.

Warunki wstępne

Wiedza	
Umiejętności	
Kursy	

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 Student wie, czym charakteryzuje się socjologia jako nauka, jakie są jej źródła, co jest przedmiotem badań socjologii.	K_W01
	W02 Posiada podstawową wiedzę o strukturze społecznej i jej elementach, instytucjach i różnych rodzajach całości społecznych oraz o relacjach, które pomiędzy nimi zachodzą.	K_W01, K_W08
	W03 Zna rodzaje więzi społecznych i wie, jaka jest ich rola w procesie integracji społecznej.	K_W01, K_W08
	W04 Wie, że człowiek jest podmiotem konstytuującym społeczeństwo.	K_W01, K_W08
	W05 Wie, czym charakteryzuje się socjologiczne rozumienie kultury i wie, jakie są najważniejsze obszary kultury.	K_W01, K_W08

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01 Studenci wyjaśniają podstawowe zasady funkcjonowania w społeczeństwie.	K_U05
	U02 Student potrafi analizować i opisywać zjawiska i procesy społeczne oraz ukazywać ich konteksty.	K_U10, K_U05
	U03 Student potrafi samodzielnie opisywać zjawiska społeczne w oparciu o terminologię socjologiczną.	K_U10

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K02 Student potrafi prowadzić konstruktywną dyskusję na tematy społeczne.	K_K04
	K03 Studenci zabierają głos w dyskusji na temat głównych problemów socjologii.	K_K04
	K03 Studenci potrafią uzasadnić swoje zdanie, szanują opinie innych.	K_K03, K_K04

Organizacja

Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach							
		A	K	L	S	P	E		
Liczba godzin	15								
15									

Opis metod prowadzenia zajęć

Kurs odbywa się zdalnie w trybie synchronicznym za pomocą platformy MS Teams.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Kolokwium zaliczeniowe
W01										X			
W02										X			
W03										X			
W04										X			
W05										X			
U01								X		X			
U02								X		X			
U03								X		X			
K01								X					
K02								X					
K03								X					

Kryteria oceny

Ocena przygotowanego pisemnie eseju końcowego.

Uwagi

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Czym jest socjologia? (Socjologia jako nauka a wiedza potoczna, miejsce socjologii wśród innych nauk, przedmiot socjologii i różne tradycje teoretyczne).
2. Narodziny teorii socjologicznej (Konstruowanie teorii socjologicznej, teoria socjologiczna a praktyka społeczna, podstawowe modele teoretyczne).
3. Metody badań socjologicznych (Wzajemny związek teorii i badań socjologicznych, proces badawczy, metody i techniki badań).
4. Człowiek istotą społeczną (Hominizacja i migracje pierwotne, człowiek jako istota biologiczna i kulturowa).
5. Jednostka w społeczeństwie (Natura interakcji, wartości i normy, pozycje i role społeczne, kontrola społeczna i dewiacje).
6. Społeczeństwo w jednostce (Czynniki i proces socjalizacji, osobowość oraz mikrospołeczne i makrospołeczne jej uwarunkowania).
7. Grupy i zbiorowości społeczne (Zbiór, zbiorowość, grupa, społeczność, rodzaje grup społecznych, społeczeństwo).
8. Struktura społeczna (Pojęcie, struktura społeczna a teorie uwarstwienia społecznego - Marks, Weber, Davis i Moore).
9. Zmiana społeczna (Pojęcie i przyczyny zmian społecznych w w różnych orientacjach teoretycznych, społeczeństwo tradycyjne, przemysłowe i poprzemysłowe, globalizacja).
10. Zachowania zbiorowe i ruchy społeczne (Ruchy społeczne jako czynnik zmiany, współczesne typy ruchów społecznych).
11. Społeczeństwo i władza (Władza i panowanie w teorii socjologicznej, socjologia polityki, kultura polityczna).
12. Naród i procesy narodotwórcze (Grupa etniczna i narodowa, naród w teorii socjologicznej, stereotypy narodowe, patriotyzm - nacjonalizm - szowinizm).
13. Kultura a życie społeczne (Kultura, kontrkultura, subkultura, modernizm i postmodernizm, kultura masowa).
14. Instytucje i organizacje (Pojęcie instytucji społecznej, organizacje a społeczeństwo, biurokracja).
15. Podsumowanie zajęć.

Wykaz literatury podstawowej

1. Berger, Peter L. (2004) Zaproszenie do socjologii. Przeł. Janusz Stawiński. Warszawa 2004, Wydawnictwo Naukowe PWN.
2. Szacka, Barbara, Wprowadzenie do socjologii. Warszawa 2003, Oficyna Naukowa. (wybrane rozdziały)

Wykaz literatury uzupełniającej

1. A. Giddens, Socjologia. Przeł. Alina Szulżycka. Warszawa 2004, Wydawnictwo Naukowe PWN.
2. G. Ritzer, Klasyczna teoria socjologiczna. Przeł. Hanna Jankowska. Poznań 2004, Zysk i S-ka.
3. P. Sztompka, Socjologia. Analiza społeczeństwa. Kraków 2002: Wydawnictwo Znak.
4. P. Sztompka, M. Kucia (red.) Socjologia. Lektury. PWN, Kraków 2005.
5. P. Rybicki, Struktura społecznego świata, PWN, Warszawa 1979
6. R. Merton, Teoria socjologiczna i struktura społeczna, PWN, Warszawa 2002

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	0
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	0
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	5
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	5
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	5
	Przygotowanie do egzaminu	0
Ogółem bilans czasu pracy		30
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		1